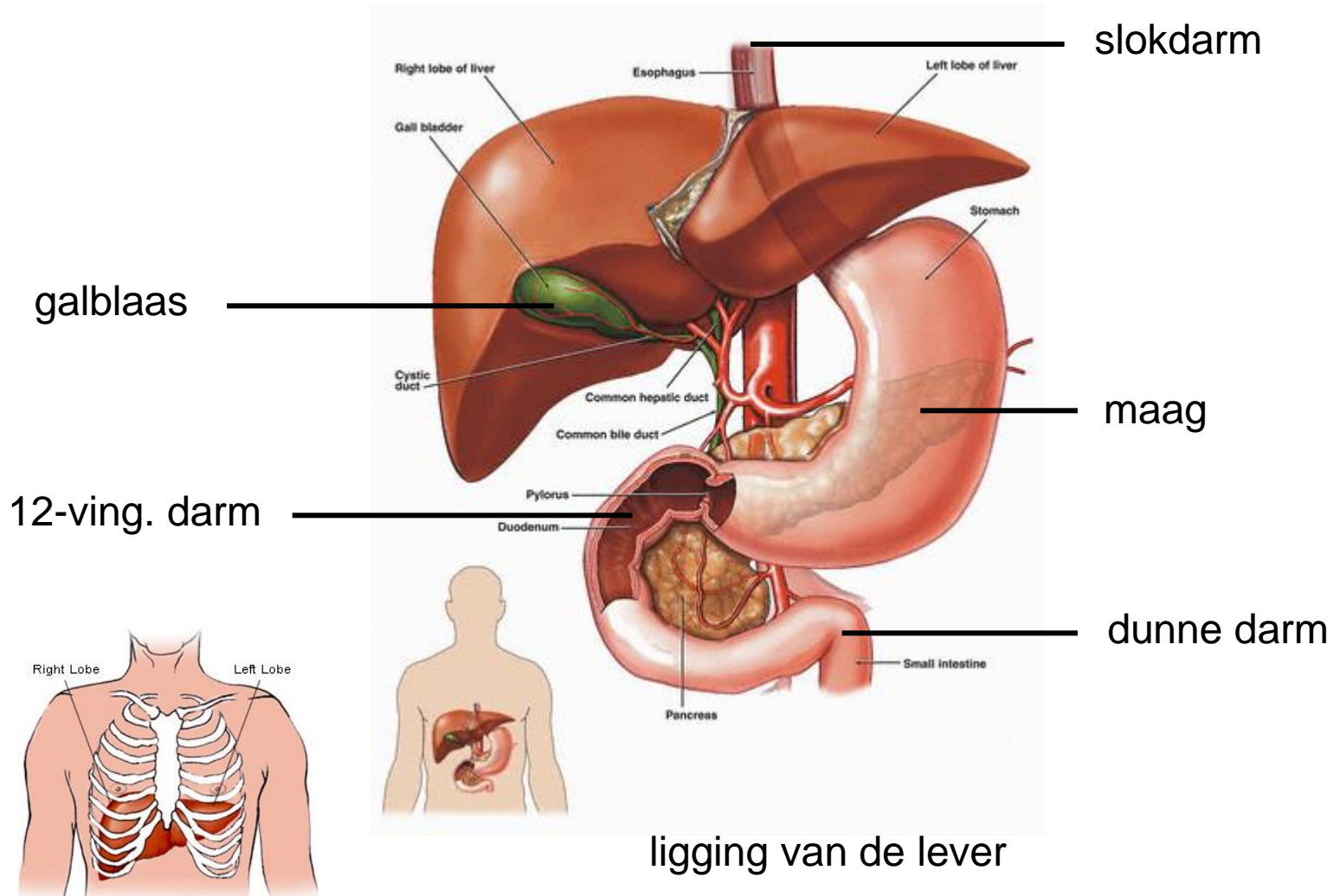

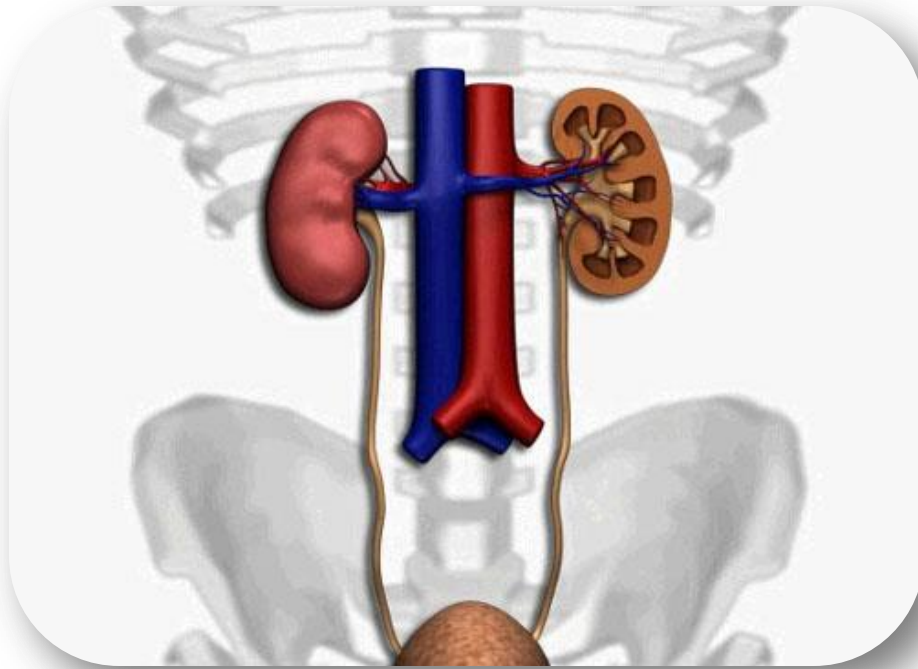
Uitscheiding en afweer

De lever:

Functies van de lever:	Omschrijving van taak / bijzonderheden:
bloedsuikerspiegel (glucosegehalte in bloed) op peil houden	• bij hoog glucosegehalte: glucose in lever omzetten in glycogeen (insuline nodig) • bij laag glucosegehalte: glycogeen in lever omzetten in glucose (glucagon nodig)
overtollige eiwitten afbreken	hierbij ontstaat giftige afvalstof ureum (daarom ruikt urine zo sterkt)
fibrinogeen produceren	dit bloedeiwit helpt mee bij stolling
gal produceren	gal emulgeert vetten, galopslag in galblaas
dode rode bloedcellen afbreken	• ijzer wordt opgeslagen en hergebruikt • afbraakproducten heten galkleurstoffen (worden meegegeven aan gal, daardoor bruine poep)
mineralen en vitamines opslaan	er worden onder andere ijzerzouten opgeslagen voor opbouw van rode bloedcellen
giftige stoffen verwijderen uit bloed	alcohol, medicijnen en drugs worden onwerkzaam gemaakt (kost de lever veel extra werk)

De nieren (ligging):

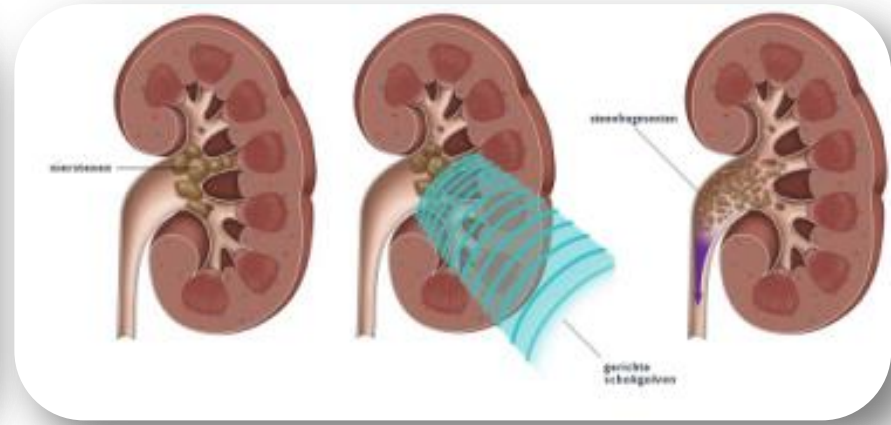
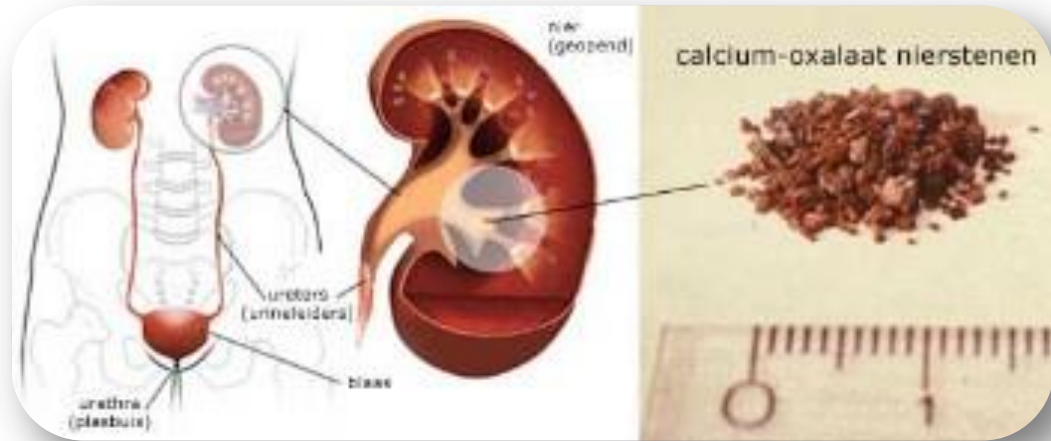

Niet zoveel bescherming, de enige stevige delen zijn de zwevende ribben.

Functies van de nieren:	Omschrijving van taak / bijzonderheden:
uitscheiding van stoffen	• overtollig water • overtollige zouten • afvalstoffen (ureum) • schadelijke stoffen
samenstelling urine (concentratie) verschilt telkens	afhankelijk van de hoeveelheid in het inwendige milieu (bijv. veel gedronken, dan ook lichte waterige urine)

Delen van de nier en nierwegen:	Functie:
nierschors en niermerg	vorming van urine
nierbekken	verzamelen van urine
urineleiders	doorvoeren van urine naar de urineblaas
urineblaas	tijdelijke opslag van urine
urinebuis	afvoer van urine naar buiten

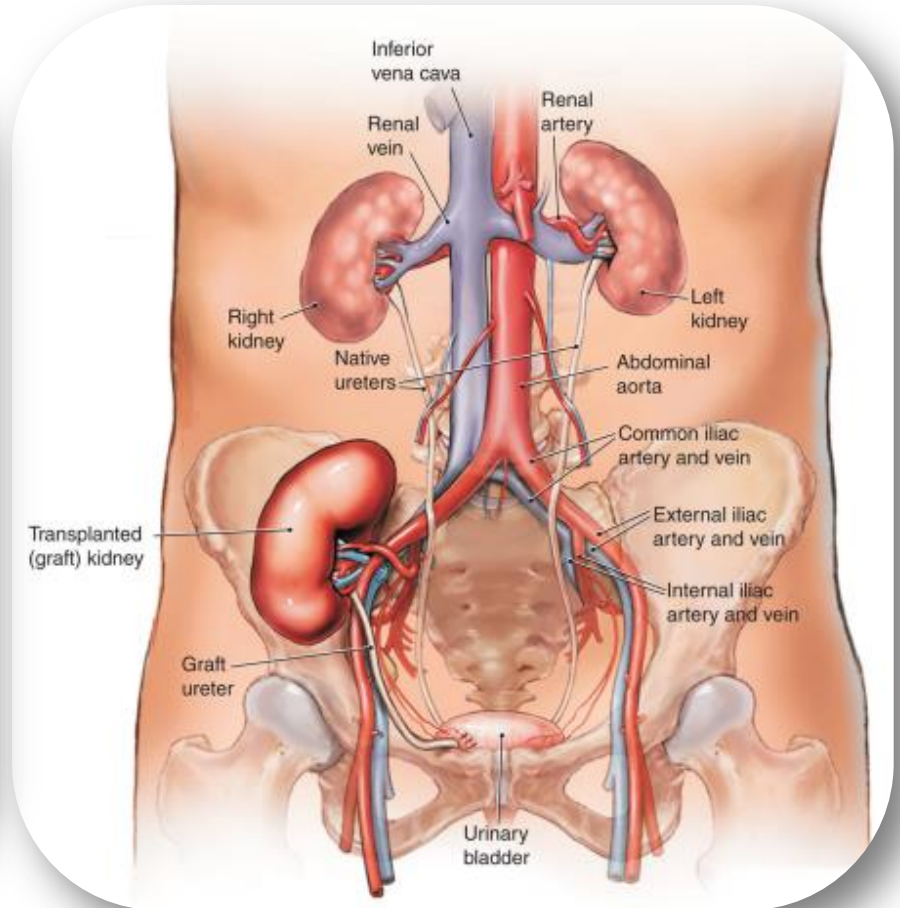
Nierstenen:

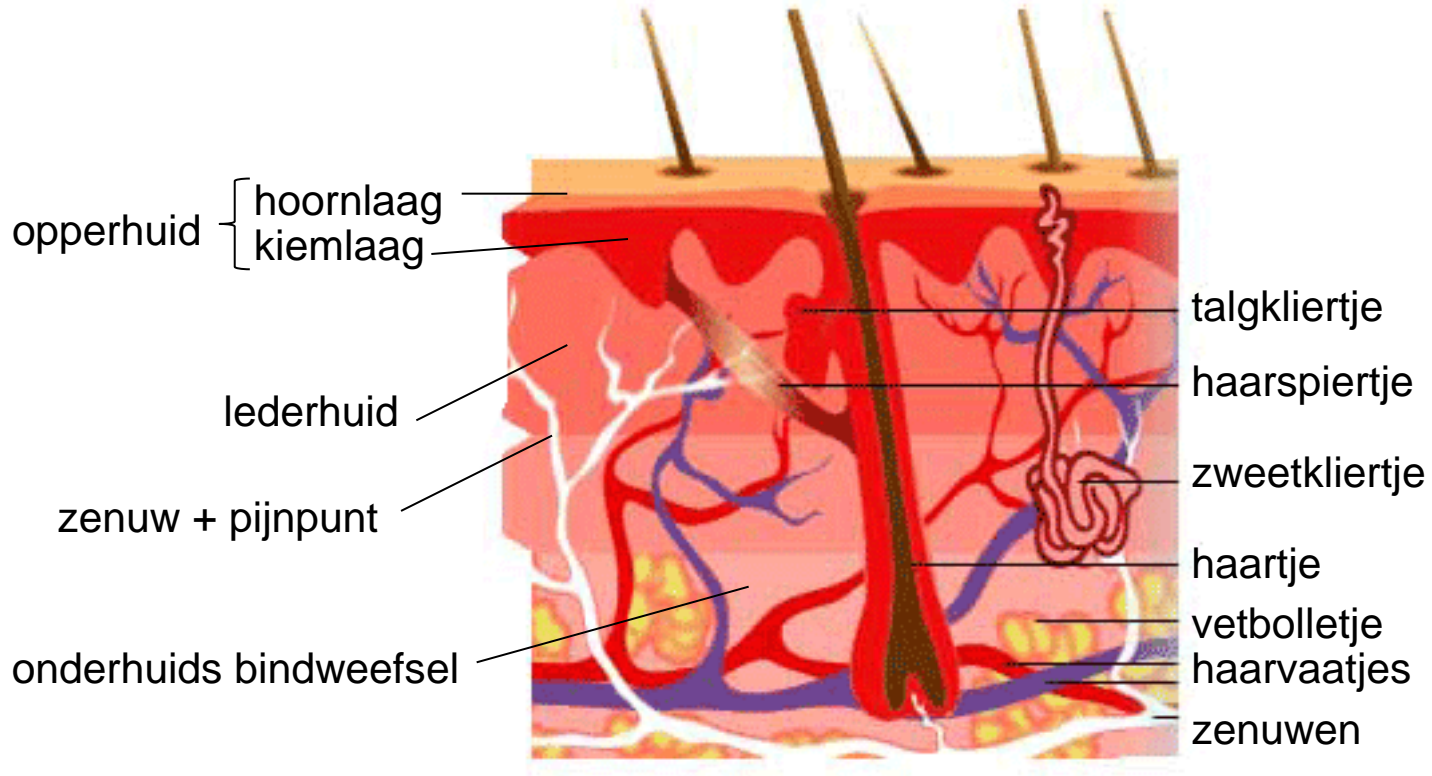
Nierdialyse:

Niertransplantatie:

De huid:

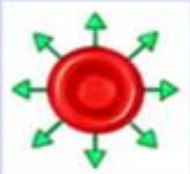

Delen van de huid	Bouw / bijzonderheden:	Functie:
hoornlaag	dode en verhoorde cellen (buitenste laag van de opperhuid)	bescherming tegen beschadiging, uitdroging en infecties
kiemlaag	levende cellen met vernieuwende onderlaag (binnenste laag van de opperhuid)	pigment in deze laag beschermt tegen UV-straling
lederhuid	• bloedvaten • haarspiertjes • zweetklieren • zenuwen • zintuigen • talgklieren	• aan- en afvoer stoffen • kippenvel • warmteregulatie • pijn en gevoel • warmte, koude, druk, tast, pijn • soepel houden van huid
onderhuids bindweefsel	laag met vetbolletjes / vetcellen	vet heeft warmte-isolerende werking

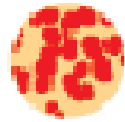
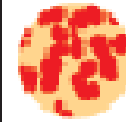

Afweer en afweermechanismen:

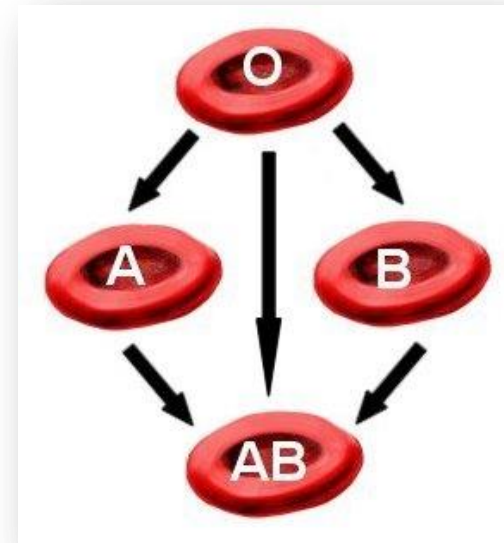
Delen, termen en functies; een opsomming:	
antigenen	lichaamsvreemde stoffen (bijv. virussen, bacteriën)
antistoffen	• stoffen die door lichaam gemaakt worden <u>tegen antigenen</u>• zijn <u>specifiek</u>: ze werken maar op één antigeen
infectie	binnendringen van ziekteverwekkers
witte bloedcellen	maken antistoffen
immuniteit	na infectie blijft de antistof in bloed aanwezig (vaak levenslang)
natuurlijke immuniteit	immuun worden als persoon ziek is geweest, gaat vanzelf
kunstmatige immuniteit	immuun worden via inenting (vaccinatie = vaccineren met vaccin)
vaccin	sput met verzwakte of dode ziekteverwekkers
actieve immunisatie	persoon gaat <u>zelf</u> na een inenting antistoffen maken = actief
passieve immunisatie	persoon doet zelf niets maar er worden antistoffen ingespoten (dit is een spuit met serum)
d.k.t.p.	difterie – kinkhoest – tetanus – polio (kinderverlamming)
b.m.r.	bof – mazelen – rode hond

Bloedgroepen:

Bloedgroep	A	B	AB	O
Rode bloedcellen				
Bloedfactoren (antigenen)	Antigeen A	Antigeen B	Antigenen A en B	Geen antigenen
Antistoffen	Antistof B	Antistof A	Geen antistoffen	Antistoffen A en B
Aanwezig in West Europa	43 %	9%	3%	45%

Bloedtransfusietabellen:

		bloedgroep van donorbloed			
		A	B	AB	O
bloedgroep van patient	A				
	B				
	AB				
	O				

		Donor							
		O-	O+	B-	B+	A-	A+	AB-	AB+
Recipient	AB+								
	AB-								
	A+								
	A-								
	B+								
	B-								
	O+								
	O-								